

Mediální sféra v transformaci

Obor: Politologie

Forma výuky: přednáška

Rozsah: 12 × 2 hodiny

Semestr: letní

Vyučující: Kamil Houska, Karel Müller

Charakteristika předmětu:

Předmět se zaměřuje na současné proměny mediální sféry. Média jsou analyzována nikoli pouze jako komunikační kanály, ale jako institucionální součást veřejné sféry, politický aktér a klíčový prvek fungování demokratické společnosti. Pozornost je věnována strukturálním změnám mediálního prostředí, ekonomickým tlakům na média, vztahu médií, politiky a ekonomické moci, vlivu sociálních sítí a digitálních platforem, nástupu umělé inteligence a etickým dilematům současné žurnalistiky. Předmět se rovněž zabývá krizí důvěry v média a možnými scénáři dalšího vývoje mediální sféry.

Po absolvování předmětu student:

- porozumí strukturálním změnám mediální sféry v posledních dekadách,
- chápe vztah mezi mediálními změnami a fungováním demokratické politiky,
- rozumí vlivu digitálních platforem a umělé inteligence na veřejnou komunikaci,
- je schopen kriticky hodnotit roli médií při formování veřejného mínění.

Metody výuky:

- přednášky, řízená diskuse,
- studentské prezentace

Tematický plán předmětu:

1. Veřejná sféra a demokracie

Formování veřejné sféry a její role v demokratickém politickém systému. *(Karel Müller)*

2. Veřejná sféra a mediální komunikace

Proměny veřejné sféry a historický vývoj médií od osvícenství po současnost. *(Karel Müller)*

3. Mediální realita po roce 2000

Strukturální zlom v mediální sféře, fragmentace publika a rozpad informační reality. (*Kamil Houska*)

4. Ekonomika médií a tlak na kvalitu

Proměna mediálních byznys modelů, ekonomika pozornosti a její dopady na kvalitu zpravodajství. (*Kamil Houska*)

5. Média, politika a byznys

Vztahy mezi médii, politickou mocí a ekonomickými zájmy, vlastnické struktury médií a jejich důsledky. (*Kamil Houska*)

6. Krize důvěry v média

Příčiny a důsledky poklesu důvěry veřejnosti v média, role populismu a alternativních mediálních zdrojů. (*Kamil Houska*)

7. Sociální sítě a proměna žurnalistiky

Vliv digitálních platforem a algoritmů na produkci a distribuci informací. (*Kamil Houska*)

8. Umělá inteligence v médiích

AI jako faktor mediální produkce, politické komunikace a potenciální hrozba pro společnost a tradiční média. (*Kamil Houska*)

9. Etické dilema současných médií

Napětí mezi rychlostí, konkurencí, emocemi a odpovědností médií vůči společnosti. (*Kamil Houska*)

10. Budoucnost médií a demokracie

Možné scénáře vývoje mediální sféry a jejich politické implikace. (*Kamil Houska*)

Požadavky na splnění kurzu – metody a kritéria hodnocení předmětu

- aktivní účast na výuce (30%)
- zpracování závěrečné práce (70%)

Závěrečná práce

Student vypracuje analytickou práci nebo esej v rozsahu 8–10 normostran, zaměřenou na vybraný aspekt transformace mediální sféry (např. vztah médií a politické moci, role platforem, krize důvěry, dopady AI na politickou komunikaci).

Varianta A – Analytická práce

Téma: „Proměna mediální sféry na konkrétním příkladu“

Varianta B – Esej

Téma: „Jak by měla vypadat kvalitní média v roce 2035?“

Studijní literatura

- *Müller, Karel B. (2012), Masová média, demokracie a veřejnost, kap. 3,2 a 3,3 (to bych tam dal, budu z toho vycházet)*
- *Petr Bednařík, Jan Jirák, Barbara Köpplová (2019). Dějiny českých médií.*
- *Karol Jakubowicz (2017). Média a demokracie v 21. století.*
- *Nic Newman (2026), Digital News Project, Reuters Institute, University of Oxford, Journalism and Technology Trends and Predictions 2026.*
- *Reuters Institut Digital News Report 2025.*
- *Neil Postman (2010), Ubavit se k smrti.*